

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Jaarverslag
2023

Jaarverslag 2023

Colofon

Het jaarverslag 2023 is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten. Het document is te downloaden via demedischspecialist.nl

Vragen

Heb je vragen of opmerkingen over dit document? Laat het ons weten via info@demedischspecialist.nl.

Redactie

Federatie Medisch Specialisten

Tekst

Selma Lagewaardt, De Nieuwe Lijn, afdeling Communicatie en Public Affairs

Vormgeving

Distincto Design

Fotografie

Voorkant: JanOlaf
Voorwoord: Vincent Boon
Pagina 4: Landelijke actie dag via de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
Pagina 6: Kader werkbezoeken: Federatie Medisch Specialisten
Pagina 10: Jan Willem Houweling
Pagina 13: Sebastian ter Burg
Pagina 14: Jan Willem Houweling
Pagina 15: Freek van den Bergh
Pagina 16: Congres Zorgevaluatie, Hans Tak
SRI Symposium, Hanneke Bos
MMV-congres Federatie Medisch Specialisten
Pagina 17: Voorzittersweekend, Federatie Medisch Specialisten
Topbijeenkamp, Nout Steenkamp

Copyright

@ Federatie Medisch Specialisten maart 2024

Alle opgenomen informatie is eigendom van de Federatie. Overnemen van inhoud, geheel of gedeeltelijk is toegestaan mits met bronvermelding.

Vrijwaring

De Federatie heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de samenstelling van dit document. Desondanks accepteert de Federatie geen aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in de informatie, noch voor schade, overlast of ongemak dan wel andersoortige gevolgen die voortvloeien uit of samenhangen met het gebruik van de informatie.

HOE WERKEN WIJ SAMEN BINNEN DE FEDERATIE MEDISCH SPECIALISTEN?

De Federatie Medisch Specialisten is er voor en door medisch specialisten. De inbreng van medisch specialisten is essentieel. Dit gebeurt via raden waar medisch specialisten zitting in hebben. Elke medisch specialist in een raad vertegenwoordigt een wetenschappelijke vereniging en dus een specialisme. Via deze raden maken de wetenschappelijke verenigingen gezamenlijk beleid over de medisch-specialistische zorg. Voor specifieke beleidsonderwerpen zijn diverse commissies en werkgroepen opgericht. Elke raad wordt geleid door een bestuurslid van de Federatie Medisch Specialisten. Er zijn vier raden: Beroepsbelangen, Kwaliteit, Opleiding en Wetenschap & Innovatie. Het bestuur van de Federatie Medisch Specialisten bestaat uit een bestuursvoorzitter en vijf medisch specialisten met ieder hun eigen aandachtsgebied. Zij worden gecontroleerd door de Algemene Vergadering, die bestaat uit de voorzitters van de 32 wetenschappelijke verenigingen die samen de Federatie vormen. De Federatie heeft ook netwerken en platforms rond specifieke onderwerpen. Daarnaast heeft de Federatie een Kennisinstituut, dat wetenschappelijke verenigingen begeleidt bij het ontwikkelen en invoeren van kwaliteitsproducten. En een eigen opleidingsinstituut. De Academie voor medisch specialisten; het enige opleidingsinstituut in Nederland van en vóór medisch specialisten.

Voorwoord

We hebben het allemaal gemerkt, 2023 was een roerig jaar. De val van het kabinet Rutte IV en de daaropvolgende verkiezingsuitslag veranderden het politieke speelveld. En internationaal was er een toenemende instabiliteit. In onze directe omgeving hadden we steeds meer te maken met een hoge werkdruk en groeiende personeels- en geneesmiddelentekorten. Ondanks al deze uitdagingen gaan we als medisch specialisten met enorm veel ambitie en bevlogenheid door met het leveren van de beste zorg aan onze patiënten. Want we hebben nog steeds het mooiste vak van de wereld.

De Federatie ondersteunt medisch specialisten daar zo goed mogelijk bij. Bijvoorbeeld door gezamenlijk beleid te maken op het gebied van kwaliteitszorg, arbeidsvoorwaarden, opleidingen, wetenschap en richtlijnen. En door samen met andere partijen aan overlegtafels te zitten en onze standpunten voor het voetlicht te brengen.

In aanloop naar de verkiezingen lanceerden we een eigen verkiezingsagenda met zeven thema's die belangrijk zijn voor medisch specialisten en daarom hoog op de politieke agenda moeten blijven. Ondertussen zijn we doorgegaan met het uitwerken van de afspraken in het Integraal Zorgakkoord om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. We hebben een start gemaakt met het ontwikkelen van een gezamenlijke toekomstvisie Medisch

Specialist 2035. Deze en vele andere activiteiten hadden wij niet kunnen realiseren zonder de inbreng van medisch specialisten en medewerkers van wetenschappelijke verenigingen die zich inzetten in commissies, werkgroepen en raden. In dit jaarverslag lees je over de resultaten die we samen met hen hebben neergezet.

Als Federatie willen we dat medisch specialisten er écht kunnen zijn voor hun patiënten, hun team kunnen inspireren en zichzelf kunnen blijven ontwikkelen. Zodat we met plezier naar ons werk blijven gaan. Daar gaan we voor, ook in het komende jaar.

Piet-Hein Buiting

voorzitter Federatie Medisch Specialisten

Belangenbehartiging

2023 was een politiek dynamisch jaar. De val van het kabinet in juli en de verkiezingsuitslag in november hebben het politieke speelveld veranderd. Het Integraal Zorgakkoord (IZA), dat we in 2022 me ondertekenden, is nog steeds van kracht maar een nieuw kabinet met nieuwe partijen kan wel gevolgen hebben voor onze beleidsterreinen.

TWEDE KAMERVERKIEZINGEN

2023 was een politiek roerig jaar met de val van het kabinet op 7 juli. In een reactie gaf [Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting](#) aan dat we blijven rekenen op een overheid die de inzet steunt van alle zorgverleners voor de noodzakelijke vernieuwing in de zorg. Daarover zijn duidelijke afspraken gemaakt in het IZA. Om bij de politiek onder de aandacht te brengen welke thema's urgent zijn bij medisch specialisten, hield de Federatie [een enquête onder haar achterban](#) en stelde op basis daarvan een [verkiezingsagenda](#) op die naar alle politieke partijen is gestuurd.

THEMA'S VERKIEZINGSAGENDA MEDISCH SPECIALISTEN:

- Het tekort aan personeel is het grootste probleem voor de zorg.
- Voorkom tekorten aan geneesmiddelen en medische hulpmiddelen.
- Investeer structureel in leefstijl en preventie.
- De klimaatcrisis evolueert naar een crisis voor de volksgezondheid.
- Verminder de wachttijden voor de ggz en de ziekenhuiszorg.
- Patiëntgegevens moeten altijd en overal toegankelijk zijn.
- De spreekkamer moet het domein zijn van de patiënt en de arts.

Door de demissionaire status van het kabinet bevatte de Miljoenennota weinig verrassingen. Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting pleitte in een [reactie](#) daarop voor de volgende punten: het behoud van artsen en andere zorgverleners voor het vak; het halveren van de administratielast; meer tijd voor de patiënt; adequate financiering van samenwerking tussen de eerste en de tweede lijn en het faciliteren van innovaties zoals e-health

en AI. 'Investeer in al die bevlogen vakmensen en hun werkplezier. Hierop verwacht ik van de politiek écht actie.'

In december stuurde de Federatie [een brief aan informateur Plasterk](#). Daarin werd nogmaals het tekort aan personeel benadrukt en de noodzaak regie te nemen over de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijke landelijke data-infrastructuur. Ook benoemde de Federatie daarin het belang om de vrije beroepskeuze van de medisch specialist in stand te houden.

GEGEVENSUITWISSELING

In april nam de Eerste Kamer het wetsvoorstel Elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (WEGIZ) aan. Federatiebestuurslid Iris Verberk noemt het 'een mooie, eerste stap om te komen tot een gestructureerde, gedigitaliseerde uitwisseling van gegevens in de zorg.' In juni, in de aanloop naar een Kamerdebat over de ziekenhuiszorg in Nederland, stuurde de Federatie een [brief aan de Tweede Kamer](#) waarin ze aandacht vroeg voor het belang van goede beschikbaarheid van data. 'De gebrekkige beschikbaarheid van patiëntgegevens is een gevaar voor de patiëntveiligheid en een showstopper voor het leveren van passende zorg', aldus Verberk. In september verscheen de [Visie databeschikbaarheid](#) met de randvoorwaarden voor goede en betrouwbare beschikbaarheid van patiëntgegevens.

CAO

Mede namens de Federatie onderhandelt de LAD aan de cao-tafels voor goede arbeidsvoorwaarden en omstandigheden van medisch specialisten in dienstverband. In 2023 kregen medewerkers in umc's een salarisverhoging van 10 procent conform de Cao UMC. In oktober startten de onderhandelingen voor een nieuwe Cao UMC. Op donderdag 16 maart deden 64 locaties van algemene ziekenhuizen en revalidatie-instellingen mee aan

Landelijke actie dag 16 maart 2023 ▼

'Wij moeten ons aanpassen aan de personeelskrapte'

FMS-voorzitter Piet-Hein Buiting ziet veel veerkracht in het 'eco-systeem' van de zorg

▲ Federatie voorzitter Piet-Hein Buiting in Medisch Contact over de verkiezingsagenda van de Federatie

een landelijke actiedag voor een goede cao voor iedereen, zonder koopkrachtverlies. In april stemden de vakbonden in met de nieuwe Cao Ziekenhuizen, na de zomer startten vervolgens de onderhandelingen voor de doorvertaling daarvan in de Arbeidsvoorwaarden Medisch Specialististen (AMS). Conform de Cao GGZ kregen medewerkers in juni een tussentijdse salarisverhoging.

GENEES- EN HULPMIDDELENBELEID

Het toenemende tekort aan geneesmiddelen en medische hulpmiddelen baart de Federatie zorgen. In januari drongen zorgpartijen in [een gezamenlijke brief aan de minister van VWS](#) aan op maatregelen voor een duurzame ontwikkeling, productie en distributie van grondstoffen en geneesmiddelen. In aanloop naar een debat over het geneesmiddelenbeleid volgde opnieuw [een brief](#), nu gericht aan de Tweede Kamer.

De boodschap is helder: 'De regering moet nu actie ondernemen om het groeiende tekort aan intra- en extramurale geneesmiddelen in Nederland aan te pakken.' Een belangrijk resultaat van deze lobby volgde in mei toen minister Kuipers liet weten definitief af te zien van de modernisering van het Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS). Een besluit dat deels gemotiveerd werd door zorgen van verschillende veldpartijen, waaronder de Federatie, over leveringszekerheid van geneesmiddelen.

DIGITALE ZORG

Medisch specialisten zien veel kansen in e-health, maar de hiervoor benodigde ict-voorzieningen zijn in veel ziekenhuizen en instellingen ontoereikend. Reden voor de Federatie om in [een brief aan de Tweede Kamer](#) het belang van de juiste faciliteiten en goedwerkende techniek te benadrukken. Vooruitlopend op het commissiedebat Digitale ontwikkelingen in de zorg ondertekende de Federatie samen met dertien andere zorgpartijen [een brief](#)

BELANGRIJKSTE LOBBYTHEMA'S 2023

Federatie

- Behoud van zorgprofessionals
- Beschikbaarheid patiëntgegevens
- Rol zorgprofessional acute zorg
- E-health & digitale zorg
- Tweede Kamerverkiezingen
- Nieuw Geneesmiddelenvergoedingssysteem
- Beschikbaarheid medicatie
- Preventie

Wetenschappelijke verenigingen

- Klinisch geriater: private equity in de ouderenzorg en valpreventie bij ouderen
- Klinisch chemici: private equity bij laboratoria
- Klinisch geriater en neurologen: casemanagers dementie
- Klinisch fysici: PALLAS kernreactor
- Radiologen: beeldbeschikbaarheid
- Intensivisten: personeelskrapte ic-capaciteit
- Ziekenhuisapothekers: medicatie door ziekenhuisapotheker

2023 IN VOGELVLUCHT

JANUARI

- 9 Brief aan Tweede Kamer over zorgen arbeidsmarktbeleid
- 12 Handreiking Registratie expertiseadvies gepubliceerd
- 24 Gezamenlijke brief aan de minister over geneesmiddelen tekorten
- 30 Federatie publiceert gezamenlijke visie op regionaal opleiden samen met de NFU, DJS, NVZ en STZ

FEBRUARI

- 7 Accreditatie begeleidde interventie gewaarborgd
- 13 Afscheidssymposium Federatievoorzitter Peter Paul van Benthem
- 24 Publicatie handreiking Governance financiële relaties zorgprofessionals en industrie

MAART

- 1 Nieuwe Gedragscode Openheid Medische Incidenten (GOMA) van kracht
- 13 Kabinet laat laatste specifieke corona-adviezen vervallen
- 16 Succesvolle actiedag voor goede Cao Ziekenhuizen
- 17 Brief aan de Tweede Kamer over geneesmiddelen tekorten
- 20 Artsen slaan alarm op TikTok over vappende jongeren
- 28 Publicatie podcast Samenwerken met commerciële partijen
- 29 Gepubliceerd: factsheet Criteria voor het opstellen van regiobeelden en regioplannen

WERKBEZOEKEN

Om te horen wat er speelt op de werkvloer gaat de Federatievoorzitter regelmatig op werkbezoek. In 2023 ging het om de volgende ziekenhuizen en instellingen:

- Treant in Emmen
- MCL in Leeuwarden

▲ Piet-Hein Buiting bezoekt Treant in Emmen

waarin de Tweede Kamer gevraagd werd om een wettelijke opt-out voor medicatieoverdracht. Een motie hiertoe werd op 27 juni met een overgrote meerderheid aangenomen. Met een opt-out zijn relevante medicatiegegevens van patiënten beschikbaar voor alle zorgverleners die hen behandelen, tenzij de patiënt daartegen bezwaar maakt.

ACUTE ZORG

De Federatie maakt zich hard voor goede organisatie van de acute zorg, waarbij er met name oog is voor de kwetsbare, multimorbide en oudere patiënt. Ter voorbereiding op een Kamerdebat over de acute zorg drong de Federatie er in [een brief](#) op aan om zorgprofessionals structureel te betrekken bij het gesprek

over de inrichting van die zorg. In een [interview](#) in ons magazine Medisch Specialist legde internist acute geneeskunde Marjolein Kremers uit hoe regionale samenwerking de druk op de acute zorg kan verminderen. Minister Kuipers reageerde hierop met een podcast.

Dit jaar is ook het in 2022 gestarte [experiment](#) afgerond waarin de seh-afdelingen van drie umc's en zes algemene ziekenhuizen onderzochten of competenties of ervaringsjaren het criterium zouden moeten zijn om basisartsen in te kunnen zetten. Op basis hiervan bracht de Federatie een advies uit aan de Spoedzorgtafel om de ervaringstijdsnorm te vervangen door de inhoudelijke norm op basis van door de ons ontwikkelde EPA's.

PREVENTIE

Preventie is een belangrijk thema binnen het Integraal Zorgakkoord (IZA). Ook van medisch specialisten krijgt dit thema veel aandacht. Zo kwamen artsen van [#artsenslaanalarm op TikTok](#) in actie tegen het vaperen en gebruik van e-sigaretten onder jongeren. Kno-artsen spraken hun zorgen uit over toenemende gehoorschade en drongen aan op het gebruik van oordopjes in een lawaaige omgeving en het verlagen van geluidsvolume in de horeca.

Daarnaast ontwikkelden wetenschappelijke verenigingen richtlijnen over [obesitas bij volwassenen](#) en over [meer aandacht voor stoppen met roken in de tweede lijn](#). Binnen ons Netwerk Preventie zetten de wetenschappelijke verenigingen zich in om de betrokkenheid van medisch specialisten bij preventie en gezondheidsbevordering te versterken. Samen met de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuizen (NVZ) benadrukte de Federatie dit jaar het belang van preventie in [een brief aan de Tweede Kamer](#).

ONDERZOEKSKLIJMAAT

De Federatie hecht veel waarde aan een goed medisch-wetenschappelijk klimaat. We werken samen met andere partijen binnen [Health-RI](#) om knelpunten in onderzoek

op te lossen, wet- en regelgeving aan te passen en bewustwording te creëren voor het belang van het delen van data voor onderzoek. In 2023 hebben we ons onder meer ingezet voor een beter werkbaar Wet zeggenschap lichaamsmateriaal.

SAMEN MET DE KNMG

De Federatie werkte met de KNMG samen op onder meer de volgende thema's:

- De nieuwe [Gedragscode Openheid Medische Incidenten](#) (GOMA) die per 1 maart van kracht werd. Deze legt meer verantwoordelijkheid bij de zorgaanbieder voor het afwickelen van medische incidenten. Ook is er expliciete aandacht voor de impact van een incident op de betrokken zorgverlener.
- Het ongedaan maken van [de verplichting voor BIG-beroepsbeoefenaren om hun BIG-nummer actief kenbaar te maken](#) op de website en in de e-mailondertekening. De minister van VWS besloot in juni deze plicht te schrappen.
- Een betere doorzoekbaarheid van het [Transparantieregister Zorg](#).

WEBSITES

demedischspecialist.nl
689.076 bezoeken
↑ 18,8%

richtlijndatabase.nl
7.224.495 bezoeken
↑ 18,6%

YouTube 14.243 views

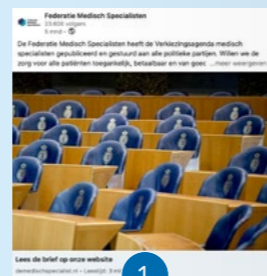
X 7.515 volgers

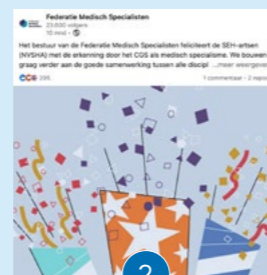
Podcasts 5 afleveringen
5.359 luisteraars

TOP 3 LINKEDIN

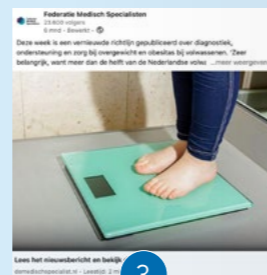
23.564
volgers
↑ 17,8%

21.030

13.679

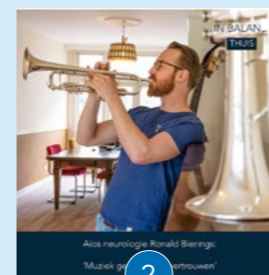
12.892

TOP 3 INSTAGRAM

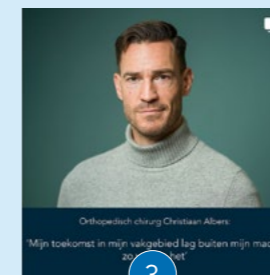
347
volgers

835

293

235

APRIL

- 12 Gepubliceerd: e-learning De kern van samen beslissen
- 21 Netwerk Startende Medisch Specialisten opgericht
- 21 Gepubliceerd: factsheet Transformatiegelden
- 24 Vakbonden stemmen in met nieuwe Cao Ziekenhuizen
- 26 Publicatie podcast Tekorten medische hulpmiddelen

MEI

- 11 Bijeenkomst Netwerk Innovatie: Preventie en leefstijl

JUNI

- 1 Congres Zorgevaluatie: Samen werken aan passende zorg
- 8 Cao-partijen stemmen in met tussentijdse salarisverhoging ggz
- 13 Webinar Opleiden 2025: Ruimte voor de nieuwe dokter
- 14 Publicatie podcast Durf vragen te stellen over artificial intelligence
- 14 Verschijning e-zine Kwaliteitsgelden Medisch Specialist: toonaangevend kwaliteitsbeleid
- 16 Reactie Federatie op landelijke verdeling opleidingsplaatsen
- 20 Brief aan Kamer over acute zorg
- 22 Onderzoek levertransplantaties wint Wetenschaps- en innovatieprijs
- 22 Topbijeenkomst van gezamenlijke raden Federatie
- 26 Federatie verstuurt brief aan Tweede Kamer ter voorbereiding op debat over ziekenhuiszorg
- 26 Federatie stuurt samen met dertien zorgpartijen gezamenlijke brief aan Kamer over opt-out medicatieoverdracht

MEDIABELEID

Een krachtige reputatie en positie opbouwen in het publieke debat. Dat is het doel van ons mediabeleid, namens 32 wetenschappelijke verenigingen en 23.000 medisch specialisten. Dit doen we door belangrijke issues op de kaart te zetten en het netwerk met journalisten actief te onderhouden. In 2023 kregen we honderden persverzoeken voor dagbladen, tv en radio, organiseerden we gesprekken tussen wetenschappelijke verenigingen en de NOS, gaven we mediatrainingen en gaven de Federatievoorzitter en bestuursleden interviews aan diverse (landelijke) media.

MEDIA-ONDERWERPEN FEDERATIE

- Visietraject Medisch Specialist 2035
- Patiëntveiligheid
- Verdeling opleidingsplaatsen
- Artificial Intelligence (AI)
- Wet digitale gegevensuitwisseling
- Armoede
- Grensoverschrijdend gedrag
- Passende zorg
- Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Tekort aan artsen buiten het ziekenhuis
- Personeelstekort
- Tekort medische hulpmiddelen
- Samenwerken met commerciële partijen
- Uitkomstgerichte zorg
- Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS)
- Arbeidsvoorwaardenregeling Medisch Specialisten
- Campagne Samen beslissen
- Medisch-specialistische vervolgopleiding
- Acute zorg
- Gebrekkige databeschikbaarheid
- Interprofessioneel opleiden
- Vrije keuze loondienst versus vrij beroep
- Oncologische netwerken
- Verkiezingsagenda medisch specialisten
- Reactie op val kabinet
- Reactie op Miljoenennota Prinsjesdag
- Reactie op houtskoolschets CGS

MEDIA WETENSCHAPPELIJKE VERENIGINGEN (SELECTIE)

- Anesthesiologen: opioïdengebruik, terugdringen narcosegassen, pijnbehandeling tijdens bevalling, opereren zonder narcose, duurzaamheid
- Cardiologen: medicijntekorten, boezemfibrilleren, thuismonitoring van hartfalen, acute hartinfarcten

▲ Joan Meerder, toenmalig voorzitter Nederlandse Vereniging voor Cardiologie op RTL nieuws

- Dermatologen: wintertenen, gebruik jongeren huidproducten op TikTok, huidkanker
- Chirurgen: fit blijven tijdens operaties, grensoverschrijdend gedrag in de zorg, erkenning seh-artsen, letsel bij oudere e-bike gebruikers, veilig hulpverleners bij een auto-ongeval, Trauma Triage App, botbreuken tijdens wintersport, een gebroken heup altijd opereren?
- Gynaecologen: kosten menstrueren, keuzehulp Pijn tijdens de bevalling, vruchtbaarheidszorg in het buitenland, hpv-vaccinatie, bevalervaringen, abortus uit strafrecht, knip zetten met toestemming van zwangere vrouw, ovariumweefseltransplantatie, Netwerk Sport&Gyn, endometriose, embolisatie en baarmoederverwijdering, grensoverschrijdend gedrag in de zorg, vrouwspecifieke aandoeningen

Gynaecoloog wil meer geld voor onderzoek naar 'vrouwenziekten': 'Huisarts weet soms niet goed raad met klachten'

▲ Annemiek Nap, Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie

- Internisten: reactie op kankeratlas, Twijfeltelefoon, grensoverschrijdend gedrag in de zorg, medicijntekorten, multimorbiditeit, dure kankerbehandelingen
- Intensivisten: acute gezondheids crisis, behandeling in het buitenland, bezetting op de ic, doorgroeimogelijkheden ic-verpleegkundigen
- Kinderartsen: rs-virus, longontstekingen, energiedrankjes, keuzehulp Pijn tijdens de bevalling, krachttrainingen kinderen, actieve levensbeëindiging voor kinderen van 1 tot 12 jaar, dalende vaccinatiegraad, medische zorg in azc's, medicijntekorten

Scholen willen landelijk verbod energiedrank voor kinderen: 'Ze stuiteren door de gangen'

RTLnieuws

▲ Middelbare scholen willen een landelijk verbod op energiedrankjes voor minderjarigen, blijkt uit een rondgang van RTL Nieuws.

- Klinisch fysici: voorkomen van gehoorschade, inzet techniek bij personeelstekort, tekort medische hulpmiddelen
- Klinisch geriater: onderkoeling ouderen, kwetsbare ouderen met een doodswens, uitwisselen medicatiegegevens, tekort artsen ouderengeneeskunde

▲ Esther Cornegé, voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie bij Hart van Nederland op SBS6

- Klinisch genети: online DNA-testen, erfelijke ziektes
- Kno-artsen: tinnitus, lawaaischade

Mijlpaal in strijd tegen tinnitus: sterke stijging in verkoop oordoppen

- Longartsen: vaperen en roken, post-covid klinieken, slechte luchtkwaliteit

▲ Leon van den Toorn, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose

- Medisch microbiologen: schurft, commerciële laboratoria
- Medisch oncologen: aangepaste criteria kankermedicijnen, PASKWIL-criteria
- Neurologen: verbod recreatief lachgasgebruik, (vergoeding) MS-stamceltransplantatie
- Nucleair geneeskundigen: nieuwe reactor Petten, isotopenschaarste
- Oogartsen: wachtlijsten, schermgebruik kinderen, duurzaamheid, oogletsel door vuurwerk

- Orthopeden: tekort aan medische hulpmiddelen
- Plastisch chirurgen: cosmetische ingrepen buitenland, borstimplantaten, vergoeding borstreconstructie met eigen vetcellen, bijtincidenten met honden, vergoeding reconstructie na borstkanker, toename cosmetische klinieken, letsel door vuurwerk

▲ Edin Hajder, vicevoorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie bij NPO

- Psychiaters: zorgen over afname van aanbod voor specialistische ggz, spijtbetuiging pathologisering lhbtqi+, bemoeizorg, mentale klachten jongeren, afbouwen antidepressiva, zorgen over uitspraak Hoge Raad in zaak Thijs H, stelselbesluit ggz, jeugdzorg, euthanasie, data verzameling patiënten door NZa

Psychiaters betuigen spijt over 'behandeling' van lhbtqi+ers

de Volkskrant

▲ Niels Mulder, voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie spreekt tijdens het voorjaarscongres een 'statement of regret' uit.

- Radiologen: borstkankeronderzoek door echografie, landelijke infrastructuur voor digitale samenwerking, niet bewezen thermografisch onderzoek, kennisagenda, burgerinitiatief pijnloze mammografie
- Reumatologen: medicijntekorten
- Thoraxchirurgen: concentratie kinderhartchirurgie, implementatie kunsthart
- Urologen: kwaliteit van prostaatoperaties, tekort medische hulpmiddelen
- Ziekenhuisapothekers: geneesmiddelen tekorten, medicijnverspilling, duurzame zorg, heruitgifte dure medicijnen

Beroepsuitoefening

Medisch specialisten willen hun vak goed uitoefenen en in staat zijn om zich blijvend te ontwikkelen. Daar ondersteunt de Federatie hen bij. Afgelopen jaar hebben we ons op uiteenlopende thema's gericht: van duurzaamheid, zorgevaluatie en patiëntveiligheid tot regionale samenwerking en het ontwikkelen van een toekomstvisie.

UITWERKING INTEGRAAL ZORGAKKOORD (IZA)

In 2023 is aan verschillende thematafels hard gewerkt aan de uitvoering en invulling van het IZA. Het doel hiervan is de zorg nu en in de toekomst toegankelijk en betaalbaar te houden. Bij alle thematafels zoals passende zorg, digitale zorg, concentratie en spreiding van zorg, regionale samenwerking, acute zorg, is een afgevaardigde vanuit de Federatie. Waar nodig zijn medisch specialisten betrokken. Experts vanuit wetenschappelijke verenigingen hebben onder andere bijgedragen aan het opstellen van oncologische en vaatchirurgische volumennormen. Ook is er een themabijeenkomst geweest voor bestuurders van medische staven, msb's, vmsd's en stafconventen. De focus in die bijeenkomst lag op regionale samenwerking en de samenhang van de verschillende plannen, zoals de regio-, acute-, oncologie-, concentratie-, ziekenhuis-, interne (vakgroep-) plannen.

VIJF PRINCIPES VAN PASSENDE ZORG IN HET IZA:

1. Meerwaarde voor de patiënt of cliënt – zorg is aantoonbaar effectief
2. Samen met de patiënt of cliënt – patiënt en zorgprofessional staan samen aan het roer
3. Juiste zorg op de juiste plek – dicht bij huis waar het kan, verder van huis voor complexe zorg
4. Gericht op gezondheid in plaats van ziekte – kwaliteit van leven staat centraal.
5. Goede werkomgeving voor zorgprofessionals – verminderen werkdruk en administratieve lasten

THUISARTS

De Federatie, het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) en Patiëntenfederatie Nederland bieden op Thuisarts.nl betrouwbare patiënteninformatie in begrijpelijke taal. Het aandeel medisch-specialistische teksten neemt steeds meer toe en ligt nu rond de 43 procent. Afgelopen jaar zijn er 89 nieuwe of geactualiseerde teksten over tweedelijns en twee keuzekaarten ter ondersteuning van samen beslissen.

SKMS

Met de **Kwaliteitsgelden Medisch Specialististen (SKMS)** wordt een grote diversiteit aan projecten van wetenschappelijke verenigingen gefinancierd die bijdragen aan betere kwaliteit van zorg. Afgelopen jaar zijn er 73 projecten opgeleverd. Daarnaast hebben we **twee e-zines** gepubliceerd, waarmee we bij stakeholders onder de aandacht brachten hoe medisch specialisten continu werken aan verbetering van de kwaliteit van zorg.

ZORGEVALUATIE

Om een impuls te geven aan zorgevaluatie werkt de Federatie samen met andere veldpartijen binnen het programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG). Daarmee willen we bereiken dat de juiste kennisvragen worden onderzocht en nieuwe kennis sneller landt op de werkvloer. Daarin is een belangrijke rol voor de wetenschappelijke verenigingen weggelegd. Om zorgevaluatie een vanzelfsprekend onderdeel te laten zijn van de kennis-kwaliteitscyclus is het noodzakelijk dat wetenschappelijke verenigingen een duidelijke spil- en coördinatiefunctie kunnen vervullen. De Federatie zette zich dit jaar daarvoor in. Daarnaast organiseerden we samen met ZE&GG en ZonMw een congres over zorgevaluatie om kennis en ervaringen te delen.

FINANCIËLE RELATIES MET DE INDUSTRIE

De samenwerking met genees- en hulpmiddelenleveranciers kan bijdragen aan betere zorg, maar mag niet leiden tot beïnvloeding. Volgens de Federatie horen alle medisch specialisten daarom transparant te zijn over deze samenwerking. Om hen daarbij te ondersteunen, heeft de Federatie samen met de NFU en de NVZ de handreiking **Governance financiële relaties** herzien. Daarnaast is er een **themapagina** gepubliceerd met veelgestelde vragen, verscheen er een **podcast** over dit onderwerp en een dossier in ons **magazine**.

DE JONGE SPECIALIST

De Federatie werkt nauw samen met **De Jonge Specialist**, de belangenbehartiger voor a(n)ios en arts-onderzoekers. Dat deden we onder andere in het project Opleiden 2025 en in de werkgroep Veilig Opleidingsklimaat. Daarnaast was De Jonge Specialist (DJS) betrokken bij het ontwerp van een nieuwe opleidingsstructuur. Ook is dit jaar samen met DJS de Loopbaanmonitor Medisch Specialisten 2024 voorbereid, een grootschalig onderzoek naar loopbaanontwikkeling.

◀ De Opleidingsprijs, tijdens het DJS Congres in Amersfoort uitgereikt door DJS-bestuurslid Tessa Noijons, ging dit jaar naar Ester de Kleijn, opleider kindergeneeskunde

VISIETRAJECT MEDISCH SPECIALIST 2035

Demografische verschuivingen, technologische innovaties, een krappe arbeidsmarkt, macro-economische invloeden en klimaatproblemen: de Nederlandse gezondheidszorg staat voor grote veranderingen en uitdagingen. Hoe ziet het zorglandschap er straks uit en wat betekent dat voor de rol en werkwijze van de medisch specialist? Om hierover na te denken, ging in het najaar het visietraject Medisch Specialist 2035 van start, waarin ook het perspectief van patiënten, verpleegkundigen, huisartsen en andere stakeholders wordt meegenomen. De Federatie organiseerde diverse interactieve bijeenkomsten en ontwikkelde een **themapagina** met onder meer een toolbox met eerste producten, zoals video's en presentaties voor vakgroepen en medische staven.

▲ Interactieve bijeenkomst met (toekomstig) medisch specialisten ten behoeve van het visietraject Medisch Specialist 2035.

DUURZAAMHEID

In het werkveld zijn tal van duurzame initiatieven, en bij veel daarvan spelen de wetenschappelijke verenigingen een actieve rol, zoals de Groene OK en de Groene IC. Ook voor de Federatie, mede-ondertekenaar van de Green Deal, is duurzaamheid een belangrijk thema. Het is een aandachtspunt in onze **verkiezingsagenda** en de Federatie onderzoekt momenteel welke rol zij kan hebben in het kennis delen en het faciliteren van wetenschappelijke verenigingen en medisch specialisten op het gebied van duurzaamheid.

SAMEN BESLISSEN

Als patiënten goed geïnformeerd worden door hun arts en actief betrokken worden bij de besluitvorming rond hun behandeling, draagt dit bij aan de best passende zorg. Betrouwbare keuzehulpen ondersteunen het samen beslissen. Daarom is er met koepelpartijen in de zorg gewerkt aan een plan voor de ontwikkeling, het onderhoud en de financiering van keuzehulpen. Ook zijn er voorstellen gedaan over de wijze waarop richtlijnen het proces van samen beslissen beter kunnen ondersteunen. Onze werkgroep Samen beslissen werkte daarnaast met het Kennisinstituut aan een overzicht van soorten instrumenten die dokters kunnen gebruiken ter ondersteuning van het samen beslissen. Bekijk ook de **themapagina** op onze website waar voorbeelden en hulpmiddelen te vinden zijn.

- 26 Brief Kamerdebat digitale ontwikkelingen in de zorg
- 27 Bijeenkomst Netwerk Artificial Intelligence: Implementatie van AI
- 29 Landelijke bijeenkomst samen beslissen: hoe doe je dat?

JULI

- 5 Lancering Kennisplatform Antistolling Kennisplatform
- 6 Publicatie e-learning Integrale zorg
- 7 Federatievoorzitter reageert op val kabinet
- 13 Instemming AMS 2022

- 26 Publicatie handreiking Implementatie Passende zorg en themapagina met praktijkvoorbeelden

AUGUSTUS

- 2 Federatie lanceert verkiezingsagenda

SEPTEMBER

- 18 Werkbezoek Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting aan Treant in Emmen
- 19 Prinsjesdag: Federatie reageert op Miljoenennota
- 28 SRI-symposium Samenwerkingsverband in het teken van duurzaamheid
- 29 Publicatie visie op beschikbaarheid patiëntgegevens
- 29 Toekenning VWS subsidie IZA opleidingsproject Ruimte voor opleiden

OKTOBER

- 4 Piet-Hein Buiting spreekt op Rode Hoed symposium
- 11 Publicatie richtlijn voor meer aandacht in de tweede lijn voor stoppen met roken
- 20 Publicatie podcast Patiëntveiligheid

DE ACADEMIE VOOR MEDISCH SPECIALISTEN

De Academie voor medisch specialisten is het opleidingsinstituut van de Federatie Medisch Specialisten. Het aanbod bestaat uit trainingen op het gebied van vaardigheden, leiderschap, bestuur en management specifiek ontwikkeld voor medisch specialisten, ziekenhuis-apothekers, klinisch fysici, klinisch chemici en a(n)ios.

In 2023 trainde De Academie ruim 1.700 medisch specialisten en a(n)ios verdeeld over 160 trainingen en leergangen. Daarnaast werd het trainingsaanbod uitgebreid met bijvoorbeeld een selectie aan trainingen ter versterking van een veilig werk- en leerklimaat en heeft De Academie in 2023 de bevoegdheid verworven om eigen scholing zelfstandig te accrediteren voor medisch specialisten.

OPLEIDINGEN

Samen met de wetenschappelijke verenigingen werkt de Federatie aan de kwaliteit, organisatie en doorontwikkeling van de medisch-specialistische vervolgoedingen. Voorbeelden hiervan in 2023 waren onder andere de betrokkenheid van de Federatie bij de verdeling van opleidingsplaatsen, de ontwikkeling van een zelfevaluatie-instrument veilig opleidingsklimaat, het publiceren van een gezamenlijke visie op regionaal opleiden, de betrokkenheid en inbreng bij het NZa-kostprijsonderzoek en de publicatie van het advies opleidingenstructuur medisch-specialistische vervolgoedingen. Ook faciliteert de Federatie sinds dit jaar de accreditatie van begeleidende interventie. Daarnaast werden er twee netwerkbijeenkomsten georganiseerd voor COC-voorzitters, zes nieuwsbrieven medische vervolgoedingen verstuurd en werd het jaar afgesloten met een live MMV-congres in Ahoy met ruim 1.000 deelnemers.

In het kader van het hoofdlijnenakkoord ondersteunt de Federatie sinds 2019 met **Opleiden 2025** de continue doorontwikkeling van de medische vervolgoedingen. Met de wetenschappelijke verenigingen, medisch specialisten, aios en andere zorgprofessionals wordt gewerkt aan ruimte bieden in de opleiding voor actuele maatschappelijke thema's en innovaties, meer samenwerking en uitwisseling tussen wetenschappelijke verenigingen onderling. Ook wordt de interprofessionele samenwerking op de werkvloer via de opleiding versterkt. Een voorbeeld hiervan is de **digitale leeromgeving (DLO)** ter ondersteuning van het landelijk onderwijs.

In 2023 telde de DLO al ruim 6.632 gebruikers en werd door meer dan twintig wetenschappelijke verenigingen ingezet. Er zijn nieuwe gratis e-learnings voor thema's zoals Samen beslissen en Integrale zorg opgeleverd. Daarnaast stelt de Federatie het online toetsysteem RemindoToets beschikbaar.

Vanuit Opleiden 2025 zijn dit jaar **verschillende onderwijsondersteunende producten opgeleverd** die de integratie van nieuwe thema's in de opleiding ondersteunen. Zo organiseerde de Federatie op 23 juni

het webinar Ruimte voor de nieuwe dokter voor ruim 1.000 opleiders, aios en onderwijsondersteuners. Daarnaast werd medischevervolgoedingen.nl uitgebreid met themapagina's over integrale zorg, palliatieve zorg en **de uitkomsten uit de zeven interprofessionele experimenten**. Ook publiceerde het project **het advies Opleidingenstructuur medisch-specialistische vervolgoedingen**.

PATIËNTVEILIGHEID

Ook dit jaar is binnen het programma **Tijd voor verbinding**, - een samenwerkingsverband van zes brancheorganisaties - gewerkt aan verschillende patiëntveiligheidsthema's. Denk aan multidisciplinaire gesprekken, antistolling, safety II en kwetsbare ouderen. Extra aandacht was er voor netwerkbouwers, veiligheidsadviseurs en ambassadeurs die helpen om het beleid rondom patiëntveiligheid in praktijk te brengen. Verder organiseerden we met het Platform Patiëntveiligheid een congres over dit thema, we maakten een **podcast** en belichtten het thema in een **dossier** in ons magazine.

WETENSCHAPS- EN INNOVATIEPRIJS

De **Wetenschaps- en innovatieprijs** ging dit jaar naar de DHOPE-DCD-trial: een onderzoek naar een nieuwe techniek om galwegcomplicaties na levertransplantatie te verminderen.

▲ Rianne van Rijn ontving namens het winnende team de prijs uit handen van juryvoorzitter Arfan Ikram van ZonMw

UITKOMSTGERICHTE ZORG

In het landelijk programma **Uitkomstgerichte Zorg** werkten het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de partijen uit het Hoofdlijnenakkoord medisch-specialistische zorg (HLA) samen om meer inzicht te creëren in zorguitkomsten die er echt toe doen voor de patiënt. Eind 2023 is het eerste deel van het programma afgerond. Voor 31 aandoeningen zijn zogenaamde uitkomstensets gemaakt, waar zo'n 300 medisch specialisten vanuit verschillende wetenschappelijke verenigingen aan mee hebben gewerkt.

Deze sets kunnen patiënt en zorgverlener een beter inzicht geven in de resultaten van de verschillende behandelopties en helpen bij samen beslissen over de best passende zorg. Verder zijn er dit jaar twee generieke PROM-sets (Patient Reported Outcome Measures) opgeleverd: een voor volwassenen en een voor kinderen. Dit zijn vragenlijsten in begrijpelijke taal ter ondersteuning van het samen beslissen.

Advies en ondersteuning

Het Kennis- en dienstverleningscentrum is een samenwerking tussen de Federatie en de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) en biedt juridisch advies aan medisch specialisten en andere artsen. Onze juristen behandelden in 2023 in totaal 2.590 vragen en dossiers. De waardering van de dienstverlening is gestegen van een 8,5 naar een 8,6.

JURIDISCHE VRAGEN

66 procent van de vragen ging over arbeidsrechtelijke onderwerpen zoals arbeidsovereenkomsten, cao's, salaris en arbeidsongeschiktheid, 14 procent had betrekking op gezondheidsrecht en we behandelden 8 procent individuele ondernemingsrechtelijke vragen, zoals goodwill en zzp-overeenkomsten. Ook msb's, medische staven en andere collectieven hebben ons weer goed weten te vinden in 2023. In lijn met de omvang van de beroepsgroepen stelden psychiaters, kinderartsen en internisten de meeste vragen.

CAO, BELEID EN TRAININGEN

Naast de individuele dienstverlening adviseert het Kennis- en dienstverleningscentrum bij cao-onderhandelingen en levert input voor beleid. Bijvoorbeeld als het gaat om het vormgeven van kaders voor gezond en veilig werken. Zo is onder meer input geleverd voor de Arbeidsvoorwaarden Medisch Specialisten (AMS). Ook zijn er diverse workshops en webinars verzorgd (onder andere voor De Jonge Specialist, aios huisartsgeneeskunde en de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie). Verder is er een voorlichtingsfilmpje gemaakt over de WGBO en is een bijdrage geleverd aan diverse trainingen van De Academie voor medisch specialisten. Ook werkte het Kennis- en dienstverleningscentrum mee aan een themamiddag van de Vereniging van Arbeidsrechtadvocaten over Stakingsrecht.

BELANGRIJKE ONDERWERPEN IN 2023

- Behoud vrije beroepskeuze
- Zzp-regelgeving
- Gezond en veilig werken
- Belangenverstrengeling in het kader van samenwerking met de industrie
- Overgang van seh-artsen van Cao Ziekenhuizen naar de AMS
- Doorvertaling Cao Ziekenhuizen naar de AMS
- Co-bestuur in ziekenhuizen
- Betaald ouderschapsverlof

VRAGEN AAN HET KENNIS- EN DIENSTVERLENINGSCENTRUM

1.697

ARBEIDS-
RECHTELIJKE
VRAGEN

200

ONDERNEMINGS-
RECHT-
VRAGEN

119

ONDERSTEUNING
AAN GROEPEN
PROFESSIONALS

361

GEZONDHEIDS-
RECHTELIJKE
VRAGEN

153

VERENIGINGS-
RECHTELIJKE
VRAGEN

60

LEDEN-
VOORDELEN

VERDELING VRAGENSTELLERS

45%

MEDISCH
SPECIALISTEN

18%

A(N)IOS

18%

OVERIGE
ZORGPROFESSIONALS

5%

WETENSCHAPPELIJKE
VERENIGINGEN

5%

ZIEKENHUIZEN/
COLLECTIEVEN

9%

BUREAU VAN DE
FEDERATIE EN HET
KENNISINSTITUUT

▲ Advertentie ter promotie van het Kennis- en dienstverleningscentrum van de Federatie en de LAD

SAMEN MET DE LAD

- De Federatie en de LAD werkten ook dit jaar nauw samen om de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van medisch specialisten in dienstverband te verbeteren. Bij de AMS zitten de Federatie en de LAD samen aan tafel, bij de Cao UMC vertegenwoordigt de LAD medisch specialisten mede namens de Federatie en bij de Cao GGZ worden medisch specialisten vertegenwoordigd door werknemersorganisatie FBZ, waarbij de LAD is aangesloten.
- In het voorjaar werd met de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuizen (NVZ) een onderhandelingsresultaat voor de Cao Ziekenhuizen bereikt.
- In juni bereikten AMS-partijen een principeakkoord over de AMS 2022 met een salarisverhoging met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022. Daarnaast startten de onderhandelingen voor de AMS 2023, in de eerste plaats over de doorvertaling van de Cao Ziekenhuizen naar de AMS, maar ook over de naleving, gezond en veilig werken en positionering.
- De LAD en de Federatie bleven zich dit jaar gezamenlijk inzetten om de positie van medisch specialisten in dienstverband te verstevigen.

Kennisinstituut: kwaliteitsbeleid in de praktijk

De medewerkers van het Kennisinstituut waarborgen dat medisch specialisten overal en altijd de beschikking hebben over de meest actuele kennis en behandelinzichten. Zij adviseren de 32 wetenschappelijke verenigingen en verzorgen procesbegeleiding. Innovatie en methodiekontwikkeling zijn hierbij belangrijke speerpunten. Dit jaar vierde het Kennisinstituut haar tienjarig jubileum.

RICHTLIJNONTWIKKELING

Er zijn dit jaar 698 nieuwe modules bij 75 richtlijnen toegevoegd aan de Richtlijndatabase en het aantal gebruikers van de app steeg van 17.922 naar 23.431. Het Kennisinstituut werkt met de wetenschappelijke verenigingen aan een systeem van jaarlijks modulair onderhoud, met clusters van richtlijnen rond een bepaald onderwerp. Het doel hiervan is richtlijnen zo actueel mogelijk te houden. Het aantal inhoudelijke clusters is inmiddels uitgebreid naar 51. Een mijlpaal dit jaar was de eerste infectiepreventierichtlijn die is geactualiseerd vanuit het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI) waar de Federatie onderdeel van is. Daarnaast zijn er samenwerkingsafspraken met het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) gemaakt over goede aansluiting van richtlijnen van de eerste en tweede lijn.

GEÏNTEGREERD KWALITEITSBELEID

Dit jaar adviseerde het Kennisinstituut zes wetenschappelijke verenigingen bij het opzetten van kwaliteitsbeleid en het vertalen van kwaliteitsbeleid naar concrete projecten. Bijvoorbeeld door hen te begeleiden bij het schrijven van een SKMS-aanvraag of het opstellen van een kwaliteitsbeleidsplan.

ZORGEVALUATIE

Binnen het programma Zorgevaluatie & Gepast Gebruik (ZE&GG) werkte het Kennisinstituut dit jaar weer nauw samen met veldpartijen met als doel zorgevaluatie goed te organiseren en de resultaten uit onderzoek sneller te implementeren in de praktijk. Bijvoorbeeld door te werken met een implementatieagenda, waarmee dit jaar 104 aanbevelingen in de praktijk zijn geïmplementeerd.

Daarnaast liep er een landelijk versnellingsprogramma om nieuwe kennis sneller te integreren in richtlijnen. Op basis van deze pilot is een advies geformuleerd hoe te komen tot een snellere doorlooptijd. Ook begeleidde het Kennisinstituut de ontwikkeling van 10 kennisagenda's van wetenschappelijke verenigingen. Om de kwaliteit van kennisagenda's te verbeteren, zijn experimenten uitgevoerd en aanbevelingen geformuleerd rondom drie aspecten: multidisciplinariteit in kennisagenda's, samenwerking met stakeholders en structureel onderhoud.

KWALITEITSMETING EN UITKOMSTGERICHTE ZORG

Wat maakt een vakgroep een goede vakgroep en hoe kun je dat het beste evalueren? In 2023 hebben 25 wetenschappelijke verenigingen onder

begeleiding van het Kennisinstituut de aanbevelingen uit de Toekomstvisie kwaliteitsvisities van de Federatie over vakgroepfunctioneren vertaald naar gebruik in de praktijk. Het rapport met onder andere een vernieuwde quickscan is beschikbaar gesteld voor alle wetenschappelijke verenigingen.

Het Kennisinstituut ondersteunde dit jaar de wetenschappelijke verenigingen bij de ontwikkeling en uitvoering van 18 kwaliteitsvisities. Daarnaast vonden er visitatietrainingen plaats waarmee 110 medisch specialisten zijn opgeleid tot visiteur.

Daarnaast participeerde het Kennisinstituut in de programma's Verduurzamen Uitkomstgerichte Zorg (gericht op gebruik van uitkomstinformatie in de kwaliteitscyclus) en Verduurzamen Kwaliteitsregistraties (gericht op betere uitwisseling en vermindering van registratielast).

PATIËNTENINFORMATIE

Bij alle richtlijnen wordt patiënteninformatie ontwikkeld voor Thuisarts.nl. Waar relevant wordt deze informatievoorziening uitgebreid met keuzekaarten die de verschillende behandelopties overzichtelijk weergeven. Het Kennisinstituut doet dit in nauwe samenwerking met het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG).

Dit jaar zijn er 89 Thuisarts-teksten en 2 keuzekaarten gepubliceerd, waarmee inmiddels 43 procent van de teksten op Thuisarts.nl betrekking heeft op de medisch-specialistische zorg. Thuisarts.nl heeft 80 miljoen bezoekers per jaar.

▼ Advertentie ter promotie van het downloaden van de richtlijndatabase app

Federatie Medisch Specialisten

'Ik heb 'm hoor! Heb jij 'm al?'
Caroline van der Marel, anesthesioloog

Download

de Richtlijndatabase app

Volg relevante richtlijnen – Abonneer je op updates – Vind snel de juiste aanbevelingen

ONTWIKKELING EN INNOVATIE

In het kader van innovatie van het kwaliteitsbeleid en methodiekontwikkeling heeft het Kennisinstituut themagroepen (kennisfora) die zorgdragen voor scholing van de eigen medewerkers en innovatieve projecten initiëren. Daarnaast is er samengewerkt met universiteiten, onder meer in de vorm van gezamenlijke promotietrajecten op het gebied van passend bewijs, evaluatie en implementatie van SRI-richtlijnen en leefstijlinterventies in richtlijnen.

UITGELICHTE PROJECTEN

Het Kennisinstituut begeleidde dit jaar een diversiteit aan projecten zoals:

- **Richtlijn Overgewicht en obesitas bij volwassenen** (herziening): handvatten voor de diagnostiek, ondersteuning en zorg voor volwassenen met obesitas.
- **Multidisciplinaire kennisagenda beweegzorg:** deze bevat de belangrijkste kennisiaten en een methodiek waarmee wetenschappelijke verenigingen belangrijke kennisvragen sneller kunnen identificeren.
- **Richtlijn stoppen met roken in de tweede lijn:** Aanbevelingen om stoppen met roken op verschillende momenten in het zorgtraject ter sprake te brengen.
- **Lancering Kennisplatform Antistolling** met informatie en inspirerende initiatieven.
- **Kennisontwikkeling Post-COVID:** start van de ontwikkeling van een kennisagenda Post-COVID met de belangrijkste onderzoeksvragen. Parallel hieraan loopt het updaten van de richtlijn over dit onderwerp.

2023 IN CIJFERS

10 TRAININGEN RICHTLIJN- ONTWIKKELING	698 MODULES BIJ 56 RICHTLIJNEN (NIEUW+HERZIEN)
10 KENNIS- AGENDA'S	18 VISITATIES BEGELEID
89 THUISARTSTEKSTEN	110 MEDISCH SPECIALISTEN OPGELEID TOT VISITEUR (10 TRAININGEN)
2 KEUZEKAARTEN OP THUISARTS	23.431 GEBRUIKERS RICHTLIJNENDATABASE APP

NOVEMBER

- 4 Ester de Kleijn wint Opleidingsprijs 2023 DJS
- 6 Werkbezoek Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting aan het MCL in Leeuwarden
- 7 Bijeenkomst Netwerk Innovatie: Samenwerking met technische universiteiten
- 8 Start ontwikkeling kennisagenda Post-COVID
- 13 Federatie organiseert samen met twintig andere zorgpartijen het Grote Zorgdebat
- 13 Congres 10 jaar Medisch Specialisten Patiëntveiligheid
- 28 Webinar Hoe wil je als dokter werken in 2035
- 28 Lancering multidisciplinaire kennisagenda Beweegzorg
- 29 Federatievoorzitter Piet-Hein Buiting reageert op berichtgeving grensoverschrijdend gedrag
- 29 Bijeenkomst Netwerk Artificial Intelligence: Betrouwbaarheid van AI

DECEMBER

- 13 Advies Opleidingenstructuur gepubliceerd
- 13 MMV-congres Ruim baan voor de nieuwe dokter
- 14 Publicatie podcast Armoede
- 18 De Academie voor medisch specialisten biedt trainingen aan ter versterking van een veilig werk- en leerklimaat
- 18 Rapport Leren over samen beslissen gepubliceerd
- 20 Federatie stuurt brief aan informateur Plasterk met het oog op kabinetsformatie

Verenigen en verbinden

De Federatie stimuleert en ondersteunt de onderlinge verbinding en kennisuitwisseling tussen medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen. 633 medisch specialisten waren dit jaar actief betrokken in commissies en raden en er namen rond de 3.693 geïnteresseerden deel aan onze evenementen.

CONGRES ZORGEVALUATIE

Ruim 400 zorgprofessionals en beleidsmakers kwamen op 1 juni bijeen voor het congres **Zorgevaluatie: Samen werken aan passende zorg**. Centraal stond de vraag: Hoe kunnen we met alle betrokken partijen zorgen dat zorgevaluatie een vanzelfsprekend onderdeel wordt van de zorg?

▲ Het congres Zorgevaluatie

VOORZITTERSWEEKEND 2023

MMV-CONGRES

Het **15de MMV-congres** Ruim baan voor de nieuwe dokter over medische vervolgoopleidingen vond plaats op 13 december in Rotterdam Ahoy en werd bezocht door zo'n 1.000 opleiders, aios, onderwijskundigen, leerhuismanagers, OOR-coördinatoren en bestuurders.

▲ SRI-symposium in TivoliVredenburg

SRI-SYMPOSIUM

Hoe kunnen infectiepreventiemaatregelen duurzamer gemaakt worden? Dat was de hamvraag tijdens het **symposium** van het Samenwerkingsverband Richtlijnen Infectiepreventie (SRI) op 28 september waar bijna 300 zorgprofessionals op af kwamen.

COLLECTIEVENBIJENKOMSTEN

De Federatie organiseerde meerdere keren dit jaar bijeenkomsten voor collectieven van medisch specialisten: msb's, vmsd's, stafconventen en medische staven in ziekenhuizen, revalidatie- en ggz-instellingen. Het doel hiervan is om de positie van medisch specialisten en de gelijkgerichtheid met de raad van bestuur te versterken.

MMV-congres Ruim baan voor de nieuwe dokter ▼

AFSCHIEDSSYMPOSIUM PETER PAUL VAN BENTHEM

Met het symposium De positie van de medisch specialist in dynamische tijden namen we op 13 februari afscheid van Federatievoorzitter Peter Paul van Benthem. Sprekers noemden Van Benthem een verbindende, evenwichtige en betrokken voorzitter.

CONGRES 10 JAAR MEDISCH SPECIALISTEN PATIËNTVEILIGHEID

Met het Platform Medisch Specialisten Patiëntveiligheid organiseerde de Federatie het **congres** 10 jaar Medisch Specialisten Patiëntveiligheid: Veiligheid doe je samen. Ruim 120 medisch specialisten namen hieraan deel.

ZOMERBIJENKOMST

De jaarlijkse Federatie Zomerbijeenkomst is een avond speciaal voor medisch specialisten die actief betrokken zijn bij de Federatie. Sprekers zoals psychiater Christiaan Vinkers, ceo van PGGM Edwin Velzel en klinisch geriater Esther Cornegé stonden deze keer stil bij de vraag 'Hoe ziet de zorg er in het jaar 2035 uit?' Ook werd de Wetenschaps- en innovatieprijs uitgereikt.

2023 IN CIJFERS

633

ACTIEF BETROKKEN
LEDEN

245

ACTIEVE
RAADSLEDEN

30

COMMISSIES, WERKGROEPEN,
KLANKBORD-
GROEPEN EN RADEN

12

EVENEMENTEN

3.693

BEZOEKERS
EVENEMENTEN

MEDISCH SPECIALIST EDITIE 2023 JAARGANG 9

◀ Medisch Specialist is een uitgave van de Federatie Medisch Specialisten en verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 28 duizend exemplaren. De Medisch Specialist wordt kosteloos toegestuurd aan alle medisch specialisten in Nederland die aangesloten zijn bij de Federatie en artsen in opleiding die lid zijn van De Jonge Specialist

NETWERKEN BINNEN DE FEDERATIE

De Federatie faciliteert samenwerking en kennisuitwisseling tussen wetenschappelijke verenigingen en medisch specialisten binnen de volgende netwerken en platforms:

- **Platform Patiëntveiligheid**
Medisch specialisten en wetenschappelijke verenigingen werken samen en delen kennis, ervaringen en resultaten rondom patiëntveiligheid.
- **Netwerk Preventie**
Dit netwerk zet zich in om de betrokkenheid van medisch specialisten bij preventie en gezondheidsbevordering te versterken.
- **Netwerk Innovatie**
Met dit netwerk faciliteert de Federatie het delen van kennis en ervaring op het gebied van innovatie.
- **Netwerk AI**
Dit nieuwe netwerk is opgezet om kennis te delen op het gebied van artificial intelligence (AI).
- **Netwerk Europa**
Dit netwerk stimuleert de invloed op de organisatie, kwaliteit en toekomstbestendigheid van de medisch-specialistische zorg op Europees niveau.
- **Netwerk Startende medisch specialisten**
Dit nieuwe netwerk houdt zich bezig met het toekomst- en beroepsperspectief voor startende medisch specialisten.
- **Platform Informatiebeleid - CMIO-netwerk**
Leden van het Chief Medical Information Officers netwerk en vertegenwoordigers van wetenschappelijke verenigingen delen kennis op het gebied van informatiebeleid.
- **Platform Oncologie – SONCOS**
Dit platform vertegenwoordigt de wetenschappelijke verenigingen die zich bezighouden met oncologische zorg, vanuit de gezamenlijke ambitie om de oncologische zorg te verbeteren.

Federatie
**Medisch
Specialisten**

Bezoekadres:

Federatie Medisch Specialisten
Domus Medica
Mercatorlaan 1200
3528 BL Utrecht

Postadres:

Postbus 20057
3502 LB Utrecht
www.demedischspecialist.nl